

PUTOVANIE RELIKVIÍ 26. 9. - 15.12. 2019

„Milosrdná láska získava svet!“ sv. Vincent de Paul

DUCH SV. VINCENTA A SV. LUJZY **PREŽÍVANÝ V JEDNOTLIVÝCH VETVÁCH** **VINCENTSKEJ RODINY**

Na úvod

Charizma je živá a dôležitá, keď ju postupne dobou prijíma za svoju mnoho ľudí. 360 rokov po smrti svätého Vincenta a svätej Lujzy de Marillac «vincentská charizma» dokázala, že je takým druhom charizmy, schopnej inšpirovať mnohých nasledovníkov v priebehu týchto dlhých rokov. Dnes ju prijímajú a z nej žijú mnohé združenia, inštitúty a hnutia. Jej vitalita a dôležitosť pre dnešnú dobu sa prejavuje rôznymi spôsobmi: v hlbokom pocite spolupatričnosti k jednej rodine, ktorá zdieľa tú istú charizmu; v projektoch a programoch, ktoré čelia rozmanitým potrebám dnešných chudobných; v pastoračnom prístupe, ktorý zdôrazňuje solidárnosť, spoluprácu a ducha partnerstva a v nepretržitej úvahe o duchovnom zakorenení, ktoré je vlastné tejto charizme.

Rodina, ktorá zdieľa jednu charizmu

Pre užitvenie niektorej charizmy je potrebné začať jej uvedením a hlbokou úctou k jej významu a dôležitosti. Nasledovníci svätého Vincenta a svätej Lujzy, pobádaní výzvou 2. Vatikánskeho koncilu pre rehoľné spoločenstvá vrátiť sa k ich charizme a prvotnému poslaniu, patria k týmto kongregáciám a združeniam, ktoré nadšene odpovedali na nové uvedenie si špecifického prejavu ich charizmy a jej aktualizácie. Počas napredovania si uvedomili, že nie sú sami, ktorí žijú podľa vincentskej charizmy. Teraz celá duchovná rodina spoznáva zväzky, ktoré ich zjednocujú a spájajú v evanjelizácii a službe chudobným.

Pred 80-tymi rokmi sme hovorili o dvojitej rodine svätého Vincenta, aby sme si pripomenuli dve pôvodné, priame spoločenstvá, a to Misijnú spoločnosť (CM) a Spoločnosť dcér kresťanskej lásky (DKL). Teraz hovoríme o vincentskej rodine, ktorá má viac ako 260 skupín, inštitútov a hnutí, ktoré zdieľajú tú istú charizmu sv. Vincenta a sv. Lujzy¹. Medzi najviac rozšírenými skupinami tejto rodiny na medzinárodnej rovine sú dve laické skupiny, a to 1. Spolky kresťanskej lásky – bývalé panie kresťanskej lásky, ktoré boli prvým združením založeným svätým Vincentom v roku 1617, teraz sú známe pod menom Medzinárodné združenie spolkov kresťanskej lásky (AIC); 2. Spolok svätého Vincenta de Paul (SSVP), najpočetnejšia vetva vincentskej rodiny. Ďalšie medzinárodné spoločenstvá rodiny v súčasnosti počtom najväčšie sú: Sestry kresťanskej lásky (zvlášť dve federácie – štrasburská a severoamerická, a Sestry kresťanskej lásky Jany Antidy Thouret), Bratia kresťanskej lásky, Milosrdní bratia a sestry, Vincentská mariánska mládež (medz. skr. JMV), Združenie zázračnej medaily (AMM), Rehoľníci svätého Vincenta (RSV), Vincentskí misionárski laici (MISEVI) a pod.

Tieto rôzne skupiny boli založené buď priamo svätým Vincentom a svätou Lujzou,

---

1 Až doteraz schválená a najúplnejšia štúdia na túto tému je **The Vincentian Family tree, A Genealogical Study** od sestry Betty Ann Mc Neil, Chicago, 1996 a jeho obnovené vydanie v roku 2006.

alebo neskoršie niektorým z členov Misijnej spoločnosti alebo Spoločnosti dcér kresťanskej lásky, alebo sa riadia pravidlami otcov a bratov Misijnej spoločnosti, či dcér kresťanskej lásky, alebo prijali svätcov za svojich patrónov. Spája ich a združuje spoločná misia lásky a služby pri ľuďoch, ktorí žijú v rôznych formách chudoby a vytlačania na okraj spoločnosti. V súčasnosti vincentská rodina ráta so svojimi laickými, zasvätenými alebo vysvätenými členmi, mužmi a ženami, mladými a staršími, bohatými a chudobnými, katolíkmi a dokonca i nekatolíkmi². Cítia sa povolanými k spoločnej práci pri odstraňovaní krajnej chudoby, podvýživy, zdravotnej nestálosti, negramotnosti, emigrácie, nerovnosti pohlavia, nespravodlivosti a útlaku. Hoci týchto viac ako pol milióna členov - väčšina z nich sú laickí dobrovoľníci – nie sú možno schopní odstrániť všetky tieto formy chudoby³, predsa však predstavujú autentickú a úžasnú silu, ktorá môže vytvoriť zmenu v živote chudobných.

Súčasná združenia a misie: programy, ktoré poskytujú chudobným prostriedky

Okrem toho, vincentská charizma žije v súčasnosti prostredníctvom mnohých konkrétnych projektov a programov priamej služby chudobným. Po roku 1600 dva piliere „dvojičky“ intervencií utvorených Vincentom a Lujzou v prospech chudobných a to, misia alebo evanjelizácia a diela charitatívnej lásky boli hlavné spôsoby zaangažovania sa jednotlivých vetiev vincentskej rodiny. A tak otcovia a bratia Misijnej spoločnosti naďalej konajú ľudové misie, vyučujú v seminároch a domoch formácie budúcich kňazov, zatiaľ čo dcéry kresťanskej lásky, sestry kresťanskej lásky a milosrdné sestry sú okrem iného zaangažované v službe na klinikách, v nemocniciach a zdravotníckych zariadeniach, v sirotincoch, vo výživových programoch a pod. Mnohé spoločenstvá našej rodiny pomáhajú chudobným tak, že spravujú školy, lýceá a aj univerzity a sú zapojení do rôznych druhov stáží alebo vzdelávania a výchovy. Mnohé ďalšie skupiny a spoločenstvá pracujú pri starcoch, mládeži, hendikepovaných osobách, deťoch ulice, ako i pri väzňoch, záchytných strediskách a pod., veľký počet ženských skupín, ako Spolky kresťanskej lásky (AIC), dcéry kresťanskej lásky, sestry kresťanskej lásky pracujú pri chudobných ženách, aby zlepšili materskú starostlivosť ich detí alebo sú zaangažované v programoch boja proti negramotnosti a vedenia domácnosti. Niektoré projekty sa dotýkajú priamo a konkrétne života chudobných a boli uznané a odmenené miestnymi vládami a ďalšími inštitúciami.

Okrem služieb, ktoré sa v priebehu času osvedčili, viaceré vetvy našej vincentskej rodiny sa pustili do projektov, ktoré pomáhajú osobám žijúcim v „nových formách chudoby“, ako chorým na Aids a drogovu závislým, utečencom, emigrantom, obetiam vojny a tým, ktorí sú kultúrne vytlačaní na okraj spoločnosti. Okrem toho, naša duchovná rodina hlboko inšpirovaná širšou víziou 2. Vatikánskeho koncilu je zapojená do práce v prospech spravodlivosti a pokoja, politickej výchovy, rozvoja spoločenstiev, programov určených pre správu ziskov a mikrofinancovania, projektov bývania a infraštruktúr a pod. Podľa intuície svätého Vincenta a svätej Lujzy a vzhľadom k vzájomnej závislosti viacerých faktorov v spoločnosti, vincentská rodina spustila program „systémovej zmeny“. Toto predstavuje prorocký krok vpred a dôležitú úvahu o ich zásahu do života chudobných. Ako vincentská

---

2 Podľa štúdie sr. B. Mc Neil, v r. 2006, spoločnosti apoštolského života a inštitúty zasväteného života predstavovali asi 87%, laické združenia 9% a anglikánske kongregácie 3%.

3 Jeden dobre dokumentovaný prieskum OSN uvádza, že : 1 bilión osôb alebo viac žije s 1 dolárom na deň; 800 miliónov osôb usína hladných; 28 000 detí zomiera každý deň od hladu; 130 miliónov detí nemá možnosť chodiť do základnej školy, spomedzi nich je 56 % dievčat; 133 miliónov mladých ľudí nevie písať; pol milióna žien zomiera každým rokom počas tehotenstva alebo pôrodu – čo sa rovná 1 úmrtiu za minútu; 42 miliónov osôb je chorých na Aids; najbohatšie krajiny vynakladajú každým rokom viac ako 100 tisíc dolárov ročne na ochranu ich trhu a ekonomiky – čo je viac ako dvojnásobok množstva toho, čo dávajú na pomoc chudobným krajinám: 7 miliónov detí zomiera každým rokom následkom krízy; peniaze použité na platenie externých dlhov by mohli byť použité na dodávku vody pre cca 1 bilión 300 miliónov osôb.

rodina sme povolani nielen prinášať potrebnú pomoc v oblasti výživy, bývania, ošatenia, zdravia a podobne, ale i k niečomu veľmi dôležitému. Musíme zápasiť o práva chudobných, až po zmenu štruktúr, ktoré spôsobujú ich chudobu, pričom ich zapojíme do zmeny, a tak vytvoríme podmienky trvalého rozvoja. Naša práca v Akamasoa (Madagaskar), Payatas (Filipíny) a na Haiti sú jednými z takýchto projektov.

Solidarita, spolupráca a združenie:

V súčasnosti jedným z najcharakteristickejších spôsobov, ktorým vetvy našej duchovnej rodiny stelesňujú vinčenskú charizmu, je pozitívny postoj k solidarite, spolupráci a partnerstvu, zvlášť s chudobnými. Opierajúc sa o heslo svätého Vincenta a jeho spôsoby organizácie sa vinčenská rodina v súčasnosti pokúša zaradiť do jednotlivých sektorov Cirkvi a spoločnosti cestou služby chudobným. Súčasná spolupráca a partnerstvo sú realitou našej rodiny v rôznych oblastiach.

V rámci každej vetvy projekty pre chudobných, ako i formačné kurzy pre členov a podobné programy, boli veľmi účinnou cestou pre praktizovanie spoluzodpovednosti medzi tými, ktorí majú prostriedky a tými, ktorí trpia v dôsledku naliehavých potrieb. Z laických združení, napr. Spolok sv. Vincenta de Paul a Spolky kresťanskej lásky (AIC) značne zlepšili túto stratégiu a omnoho hlbšie spoznali chudobu na svetovej rovine, realisticky si uvedomili disponibilné zdroje a tiež lepšie prehodnotili inštitucionálne poslanie našej vinčenskej charizmy.

V každej vetve na národnej rovine, rôzne krajiny a dokonca i kontinenty zorganizovali koordinačné rady vinčenskej rodiny s návrhom synchronizovať projekty a činnosti. V Írsku založila Misijná spoločnosť spolu s dcérami kresťanskej lásky, Spolkom svätého Vincenta de Paul «Združenie tisícročia za sociálnu spravodlivosť»⁴, aby sa usilovali o sociálnu a ekonomickú zmenu, odstraňovali chudobu a vylúčenie. Na medzinárodnej rovine, za tieto posledné roky sa generálny predstavený a medzinárodní zástupcovia viacerých vetiev VR schádzali raz za rok, aby načrtávali nový smer našim spoločným činnostiam a medzinárodným projektom, spojeným s bojom proti hladu.

Podporovali sme tiež partnerstvo medzi jednotlivými vetvami našej rodiny a ďalšími sektormi Cirkvi a spoločnosti. Napríklad, AIC je zastúpené v Konferencii katolíckych organizácií pri Pápežskej rade pre laikov a pod. Dcéry kresťanskej lásky sa zaujali projektu DREAM v prospech obetí choroby Aids v spolupráci s Komunitou San Egidio. Spolok sv. Vincenta de Paul je v spojení s rôznymi farmaceutickými spoločnosťami pre výrobu prístupnejších liekov proti malárii. Mnohé skupiny našej rodiny úzko spolupracujú v miestnych farnostiach a sociálnych organizáciách, s niektorými národnými vetvami Charity, ako aj s ďalšími rehoľnými organizáciami, ktoré tiež slúžia chudobným. Okrem toho, viaceré vetvy sú zastúpené ako mimovládne organizácie pri OSN a ich rôznych orgánoch, akými sú UNESCO, UNICEF a ďalšie. Preto sú mnohé projekty VR nasmerované k «Millenium Development Goal» - rozvojovým cieľom tisícročia, zvlášť tie, ktoré sa usilujú o zníženie extrémnej chudoby, podpore osamostatňovania žien a rozvoju svetových združení. Všetko toto sa stáva akoby druhou prirodzenosťou našej VR, ktorá sa pokúša robiť to, čo robil svätý Vincent a svätá Lujza v 17. storočí a to: zvýšenie stupňa zaangažovanosti bohatých

---

4 8 rozvojových cieľov tisícročia, tzv. «MDG» - Millenium Development Goal: 1. Znížiť extrémnu chudobu; 2. Zabezpečiť základné vzdelanie pre všetkých; 3. Podporiť rovnosť medzi pohlaviami a osamostatňovanie sa žien; 4. Znížiť úmrtnosť detí; 5. Zlepšiť zdravie matiek; 6. Bojovať proti AIDS, malárii a iným chorobám, ktoré súvisia s chudobou; 7. Zabezpečiť trvalo udržateľné životné prostredie; 8. Vytvoriť svetové partnerstvo pre rozvoj medzi rozvinutými a rozvojovými krajinami.

a mocných sveta pre odpoveď na volanie chudobných. Zdôrazňovaním solidarity, partnerstva a spolupráce bez hraníc naša rodina podporuje zmenu života chudobných organizovaným spôsobom.

Permanentná úvaha o «vincentskom duchu»

Permanentná úvaha o špecifickej «spiritualite», ktorá upevňuje naše projekty a programy, je štvrtou významnou cestou pre stelesnenie a život charizmy v súčasnosti. Naša rodina bola veľmi zjednotená v presvedčení, že autentická formácia vo vlastnom duchu má pozitívny odraz na našich projektoch a programoch v prospech chudobných.

Táto duchovná vízia sa opiera o myšlienky sv. Vincenta: rozpoznanie a vernosť Božej vôle, stotožnenie chudobného s Kristom, citová a činná láska, telesná a duchovná služba, celková evanjelizácia, pohľad na chudobných ako na našich «pánov a učiteľov» a pod. Štúdium týchto a ďalších tém pomohli prehĺbiť naše chápanie a motivácie v našej práci s chudobnými. A tak formačné kurzy o «duchu a charizme» tvoria stále súčasť našich stretnutí a schôdzok ako i každoročnej formácie vincentských štúdií v Španielsku, v škole vincentskej spirituality v Curitibe (Brazília), kurzu pre vincentských formátorov v Ázii a v Afrike, na stretnutí vincentskej rodiny v USA, počas kontinentálnych stretnutí pre poradcov a zodpovedných predstaviteľov vincentskej rodiny (v Mexiku, v Brazílii, v Kamerune, v Thajsku, v Európe a v Kanade) o systémovej zmene, alebo na výročnom stretnutí predstavených a medzinárodných zástupcov vetiev vincentskej rodiny. Tieto formačné stretnutia nám umožňujú osvojiť si bohatstvo našej základnej vízie, aby sme ho mohli inkulturovať a urobiť účinným v kontexte chudoby a danej potreby.

Formácia nás osobitne vedie k tomu, aby sme vstúpili do posvätného miesta stretnutia sa s chudobným, Bohom a s nami samými, poskytuje nám príležitosť byť jednoduchými, pokornými a láskavými služobníkmi chudobných. Ako Panna Mária, dajme svetu v tomto smere svedectvo žiarivej lásky Boha voči celému ľudstvu.

FAMVIN a internetová stránka

Súčasnú rôzne dostupné komunikačné prostriedky sú napokon tvorivým a súčasným spôsobom, ako práve stelesniť našu vincentskú charizmu. Skoro každá vetva rodiny má svoju vlastnú internetovú stránku, ktorá je prepojená so stránkami ďalších vetiev. Medzinárodná internetová stránka VR, FAMVIN, slúži za hlavnú sieť informácií, vďaka ktorým členovia VR a iné zainteresované osoby môžu rásť v poznávaní dejín rodiny, súčasných programov a činností, ako i budúcich projektov. Musíme dodať, že toto všetko je v tejto dobe publikované v angličtine, francúzštine, španielčine, taliančine, portugalcine, nemčine, po indonézsky atď.!

Tieto rôzne cesty dnes ilustrujú vitálnosť a platnosť vincentskej charizmy v rôznych častiach sveta. Navyše toto potvrdzuje, že VR nielenže zostala verná duchu a metodickosti svätého Vincenta a svätej Lujzy, ale že sa stále usiluje obnovovať sa v tomto duchu tým, že sa otvára novým možnostiam a stratégiám. Toto nás tiež utvrdzuje v našom presvedčení, že najlepšia cesta, ako odpovedať na globálnu chudobu je solidarita, spolupráca a partnerstvo.

Na záver je dobré pripomenúť si, čo povedal sv. Vincent dcéram kresťanskej lásky

o pôvode našej charizmy: «*Takou, akou je teraz, nebola (Spoločnosť) hneď od začiatku, a verím, že ani teraz nie je ešte takou, akou má byť, ak splní úmysly, ktoré má Boh s ňou. Nemyslíte si, milé dcéry, že spoločnosti sa hneď zo začiatku rozvinú celkom. Svätý Benedikt, svätý Augustín, svätý Dominik a všetci veľkí služobníci Boží, ktorých rehole sa tešia teraz najväčšiemu rozkvetu, ani zďaleka nemysleli, že urobia to, čo skutočne urobili. Učinil to Boh ich prostredníctvom*»⁵.

Svätá Lujza nám tiež poukazuje na to, ako si môžeme osvojiť špecifickú charizmu, ktorú nám zveril Boh: «*Smäd po spravodlivosti nás musí viesť k túžbe po väčších veciach. Musíme vrúcne túžiť po spojení s Bohom, ako i dispozícii a prostriedkoch k dosiahnutiu tohto spojenia. Musíme vrúcne túžiť, aby nás ovládali účinky jeho svätej vôle. Musíme urobiť všetko, čo je v našich možnostiach, aby toto kráľovstvo prebývalo i v ostatných*» (Duchovné spisy sv. Lujzy).

Niekoľko otázok pre úvahu:

1. Čo vás vo vašom živote inšpirovalo, aby ste sa vy osobne rozhodli pre vincentskú charizmu?
2. Aké požiadavky to vzbudilo vo vás a vo vašej práci s chudobnými?
3. Čo by ste urobili, aby ste podnietili spoluprácu a partnerstvo v rámci vincentskej rodiny – najskôr vo vašej krajine a tiež vo svete?

*Napísal P. Manuel Ginete, CM,
Zástupca vincentskej rodiny*

---

5 SV, IX, 1, konf. z 13. 2. 1646, s. 245.